

Studieplan: Uddannelse til eksamineret supervisor

Supervision gavner borgerne, arbejdspladsen og den enkelte medarbejder

Som supervisor er du med til at sikre faglig udvikling og en høj kvalitet i arbejdet med borgeren. Du bidrager til at kvalificere arbejdet med kerneopgaverne og støtter medarbejdernes fortsatte udvikling, engagement og trivsel i arbejdet. Gennem supervision udvikler medarbejderne deres faglighed, lærer af deres erfaringer og prioriterer deres egen trivsel gennem kontinuerlig refleksion i forhold til opgaveløsningen.

Som supervisor står du med en opgave af primært udviklende og støttende karakter: At fremme supervisandens vedvarende fagpersonlige udvikling, så nye erfaringer integreres med eksisterende viden og kompetencer. Målet er på langt sigt at skabe en sikker og nuanceret fagpersonlig identitet hos alle medarbejdere.

Supervision kræver sans for formidling. Det kræver også evne til at arbejde med en særlig kombination af faglighed, selvindsigt og empati. Sidst, men ikke mindst kræver det evner til at skabe fagligt relevante perspektiver og refleksioner på supervisandens emner og problemstillinger.

Supervision har altid et tre-foldigt fokus:

- 1) Det færdighedsorienterede – at være fagligt velovervejet og kompetent.**
- 2) Det indsigtsorienterede – at være nuanceret i sin indlevelse både i borgeren og i en selv.**
- 3) Det relationelle – at have fleksible og stærke kontaktfærdigheder i mødet med borgerne.**

Alle medarbejdere inden for de 'menneskebehandlende' fag står regelmæssigt i situationer, hvor de vante rutiner ikke slår til. Hvor der opstår faglig tvivl, menneskelig usikkerhed og frustration, eller hvor den nødvendige kontakt kompliceres eller forstyrres. Man kan blive i tvivl om og mangle svar på, hvordan man omsætter sin faglighed med tilstrækkelig fleksibilitet og hensyntagen til den konkrete borger, og hvordan man bearbejder de personlige reaktioner, der karrieren igennem vil opstå og påvirke en. Supervision er designet til netop at beskæftige sig med disse løbende udfordringer og læringsmuligheder.

Supervisoruddannelsen er forankret i Dansk Familierapeutisk Instituts centrale værdier med ligeværdighed, autenticitet og personligt ansvar og er baseret på 30 års erfaring med efteruddannelse af fagpersoner med vidt forskellig uddannelses- og arbejdsmæssig baggrund. Tilgangen er i høj grad praksis-, oplevelses- og

relations-orienteret. Der arbejdes med det personlige udtryk og det tilstræbes, at den enkelte deltager gennem uddannelsen udvikler sin egen stil som supervisor. At blive uddannet supervisor hos os indebærer en individuel, fagpersonlig udviklingsproces.

Uddannelsens indhold

Uddannelsens indhold kvalificerer den studerende som supervisor. Derudover bibringer den færdigheder og kompetencer, der kan bruges i en lang række beslægtede fagområder som for eksempel kollegial refleksion, faglig vejledning, coaching og udviklingssamtaler. Deltageren klædes på til at varetage en række vigtige opgaver som supervisor:

- skabe tid og rum til eftertanke – at forstå hvad der skete
- overveje alternativer – hvad kunne jeg have gjort?
- få perspektiv og planlægge – hvad gør jeg fremover?
- få indsigt i og bearbejdning af egne reaktioner og mønstre – hvad gør det ved mig, hvorfor reagerer jeg, som jeg gør?
- opnå indsigt og indlevelse i andre – træne sin empati
- øge relationskompetencen – dvs. evnerne til at skabe udviklende relationer
- udvikle nye faglige kompetencer og styrke de eksisterende
- få hjælp til tydeliggørelse af opgaver og ansvarsområder
- opnå forståelse for egne muligheder og begrænsninger
- erkende, respektere og varetage egne behov i arbejdet med andre og dermed forebygge nedslidning, stress og udbrændthed
- bevare engagement og udvikling i arbejdslivet

Der arbejdes med følgende temaer på uddannelsen:

- Supervisionsbegrebet
- Samtalens struktur, faser og opgaver
- Supervisionens roller, emner til supervision, forberedelse
- Rammekontraktens betydning, afgrænsning af rollen og opgaven
- Coaching og supervision - forskellige tilgange til faglig og fagpersonlig udvikling
- Supervisionsgruppen - måder at bruge gruppen, reflekterende team
- Supervision og terapi, overføring og mod-overføring
- Rørt, ramt eller rystet, traumatisering, stress, parallelprocesser
- Supervision og ledelse - lederdeltagelse i supervision og leder som supervisor
- Supervision i ledelsesperspektiv – organisatoriske forhold
- Egenomsorg og supervisorrollen

Tilrettelæggelse

Forløbet består af i alt 17 undervisningsdage (fordelt på 8 moduler), 7 træningsdage, 1 vejledningsdag og eksamen. Der sker en løbende opsamling og integration på tværs af ovenstående temaer. Deltagerne skal gennem forløbet stå for egne supervisionsforløb. Gennem hele forløbet mødes de studerende for at øve supervision i træningsgrupper ca. 6 timer mellem hvert undervisningsmodul.

I forbindelse med opgaveskrivning følger konkret sparring og vejledning med fokus på temaer, teorier, metoder og disponering af opgaven.

Pensum

Pensum udgøres af grundbøger samt artikler og udgør ca. 1600 sider. Se moduloversigten herunder samt litteraturlisten.

Optagelseskrav

På uddannelsen kan optages studerende, som har en lang eller mellemlang uddannelse inden for de pædagogiske og sundhedsfaglige uddannelser – eksempelvis pædagoger, lærere, socialrådgivere, sygeplejersker og sundhedsplejersker. Ud over uddannelsen skal den studerende have minimum 3 års erhvervs erfaring inden for sit erhverv.

En lang række andre faggrupper har gennem årene også taget supervisoruddannelsen. Eksempelvis HR-konsulenter, præster, ansatte i fængselsvæsenet, jordemødre, psykologer, læger, ansatte i a-kasser og fagforeninger.

Dispensation fra ovenstående krav kan i visse tilfælde gives efter en personlig samtale med studievejlederen, hvor der tages stilling til ansøgerens forudsætninger.

Særlige forhold

KRAV TIL DELTAGELSE: Fravær på uddannelsen må maks. være 2 undervisningsdage og 1 træningsdag. Hvis dette overskrides, må den studerende henvende sig til holdlederen for at finde en mulig kompenserende løsning.

Deltagelse forudsætter, at de studerende gennem hele forløbet har mulighed for at øve supervision og vil mødes i træningsgrupper ca. 6 timer mellem hvert undervisningsmodul.

Eksamensform

Eksamen består af en videooptagelse, en skriftlig opgave og et mundtligt forsvar. Nærmere specifikation af omfang og aflevering af opgaven findes i eksamensdokumenterne.

Moduloversigt

Modul	Antal dage	Overskrifter	Litteratur
1	3	<p>Introduktion til DFTI – værdigrundlag og undervisningsformater – herunder det oplevelsesorienterede samt direkte supervision.</p> <p>Gennemgang af program for uddannelsen.</p> <p>Introduktion til arbejdsgrupper. Litteratur læsning og teori.</p> <p>Supervisionsbegrebet – historisk udvikling frem mod den fagpersonlige supervision. Samtalens struktur, faser og opgaver, relationskompetence, personligt lederskab.</p>	<p>Bog: "Pædagogisk Relationskompetence" – <i>kapitel 3-7 (s. 33-170 = 137 sider)</i></p> <p>Artikel: "Hvad er supervision?" – (10 sider)</p> <p>Artikel: "Supervision som samlende fagpersonlig udvikling" – (9 sider)</p> <p>Artikel: "Oaser i ørkenvandring – om nødvendigheden af supervision" – (9 sider)</p> <p>Artikel: "Kollegial refleksion" – (7 sider)</p>
2	2	<p>Roller i supervisionsrummet – supervisor og supervisand, med tilhørende opmærksomhedspunkter/ ansvarsområder.</p> <p>At finde emner til supervision.</p> <p>At være supervisionsparat.</p> <p>Observatørrollen på uddannelsen.</p>	<p>Bog: "Supervision som dialogisk læreproces" – <i>hele bogen (202 sider)</i></p> <p>Artikel: "Supervision er ikke noget man får – det er noget man tager" – (5 sider)</p>
3	2	<p>Rammekontraktens betydning.</p> <p>Den overordnede kontrakt med involvering af leder.</p> <p>Den konkrete kontrakt forud for starten på et forløb.</p> <p>Den aktuelle kontrakt ved hver supervision.</p> <p>Afgrænsning ift. tilgrænsende områder som terapi og personaletræning.</p> <p>Supervision over for coaching. Overlap og forskelle.</p>	<p>Artikel: "Supervisionsrummet skal beskyttes – for alles skyld" – (7 sider)</p> <p>Artikel: "Supervision over for coaching" – (4 sider)</p> <p>Bog: "Coaching – fokus på samtalen" – <i>kapitel 1-3 (s. 13-83 = 70 sider)</i></p>
Efter 3. modul skal de studerende starte egne supervisionsforløb op			

<p>Fra og med 4. modul er det muligt for den studerende at medbringe supervisander eller supervisionsgrupper på uddannelsen for at få direkte supervision på arbejdet – efter aftale med modulets underviser</p>			
4	2	<p>Supervision, ledelse og organisation. Det nødvendige samarbejde med leder. Afgrænsninger mellem supervision og ledelsesopgaver. At beskytte supervisionsrummet. Lederdeltagelse i supervision og leder som supervisor eller coach.</p>	<p>Bog: ”Forandring – ja tak!” – <i>kapitel 1 og 10 (45 sider)</i> Bog: ”Porten til det nye lederskab” – <i>kapitel 3-4 (s. 53-128 = 75 sider)</i> Artikel: ”Ledelsesbaseret coaching” – <i>(27 sider)</i></p>
5	2	<p>At kunne lede og bruge supervisionsgruppen aktivt Eksempelvis som reflekterende team At etablere gruppen som fælles læringsrum Feedback og kollegial støtte</p>	<p>Bog: ”Skjulte ressourcer – Supervisionsgruppen og dens arbejdsmåder” – <i>hele bogen (281 sider)</i></p>
6	2	<p>Indsigtsorienteret supervision. Supervision og terapi. De personlige aspekter af supervision – og afgrænsning til terapi. Overføring, modoverføring og parallelprocesser.</p>	<p>Bog: ”Rørt, ramt og rystet – Supervision og den sårede hjælper” – <i>hele bogen (272 sider)</i> Artikel: ”Anerkendelse” – <i>(5 sider)</i> Artikel: ”Empati i supervision” – <i>(8 sider)</i> Bog: ”Kommunikation i praksis – relationer, samspil og etik i socialfagligt arbejde” – <i>kapitel 1 og 6-11 (s. 23-37 + 153-259 = 120 sider)</i></p>
7	2	<p>Supervision ved særligt belastede supervisander. Rørt, ramt eller rystet. Stress. Hvordan skelner man – og hvordan agerer man som supervisor. Samarbejde med leder.</p>	<p>Bog: ”Rørt, ramt og rystet – Supervision og den sårede hjælper” – <i>hele bogen (272 sider)</i></p>

8	2	Egenomsorg og supervisor-rollen. Opsamling på temaer fra forløbet som helhed. Supervision på deltagernes aktuelle forløb. Eksamensforberedelse.	Bog: "Medfølelsens pris" – <i>hele bogen (320 sider)</i> Bøger og artikler, der endnu ikke er læst – eller som skal genlæses
Vejledning	1	Konkret sparring ift. opgave-skrivning, temaer, teori m.m.	